

Μη Λογοτεχνικό Κείμενο

A1.

Αγαπητοί συμμαθητές,

Ο Α. Καμύ στο απόσπασμα από την ομιλία του αναφέρεται στην τέχνη και στον κοινωνικό ρόλο του καλλιτέχνη. Ομολογεί ότι η τέχνη ως αναπόσπαστο μέρος της ζωής του αποτελεί μέσο προσέγγισης των ανθρώπων. Η τέχνη λειτουργεί ως όργανο έκφρασης, επικοινωνίας κι εξομίωσης με τους συνανθρώπους. Ο καλλιτέχνης θεωρεί αναγκαία την αλληλεπίδραση με τους συμπολίτες του, καλλιεργεί τη συλλογικότητα και υπερασπίζεται μια κοινωνία όπου επικρατεί η δημιουργικότητα σε υλικό και πνευματικό επίπεδο. Επομένως, ο γνήσιος καλλιτέχνης αποδέχεται το συνάνθρωπο.

Σας ευχαριστώ.
(81 λέξεις)

2^η Δραστηριότητα

A2. Αντιθέτως: Αντίθεση-Εναντίωση
λοιπον: συμπέρασμα- αποτέλεσμα
γί αυτόν τον λόγο: Αίτιο-Αποτέλεσμα
εφόσον: Αιτιολόγηση

A3.

Τίτλος: Ο Κοινωνικός ρόλος του καλλιτέχνη

A4

- α.** ουδέποτε: πάντα
επιτρέπει: αποτρέπει /απαγορεύει
αδυνατεί: μπορεί-δύναται
δέσμευση: απελευθέρωση
- β.** περιφρονούν: Οι άνθρωποι δυστυχώς περιφρονούν καθετί το διαφορετικό .
υποχρέωση: Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί υποχρέωση όλων των πολιτών.

3^η δραστηριότητα

A5.

Αγαπητοί συνάδελφοι,
Κυρίες και Κύριοι,

Πρόλογος:

Η τέχνη είναι αναπόσπαστο μέρος του πολιτισμού και της ταυτότητας κάθε λαού. Είναι το στοιχείο εκείνο που μεταξύ άλλων εξανθρωπίζει, εξευγενίζει την ανθρώπινη

ύπαρξη και συμβάλλει στην ηθική ανάτασή της με απώτερο στόχο την ολοκλήρωση της ανθρώπινης προσωπικότητας. Ωστόσο, ο ρόλος της στη σημερινή εποχή του τεχνοκρατισμού και της χρησιμοθηρίας είναι παραγκωνισμένος, γι' αυτό αποτελεί ευθύνη πρωτίστως της εκπαίδευσης και του σχολείου να συμβάλλει στην πρόοδο της τέχνης και του πολιτισμού.

Κυρίως θέμα

Ο καθοριστικός ρόλος του σύγχρονου σχολείου στην πρόοδο της τέχνης και του πολιτισμού

- Το σχολείο χρειάζεται να προχωρήσει σε πρακτικές εφαρμογές της αισθητικής του παιδείας. Ένας τέτοιος στόχος μπορεί εύκολα να υλοποιηθεί με τη θεσμοθέτηση, για παράδειγμα, μιας ώρας πολιτισμού στο ωρολόγιο πρόγραμμα των Γυμνασίων και της πρώτης Λυκείου, με τη δυνατότητα επιλογής διαφόρων μορφών τέχνης από κάθε μαθητή. Η κίνηση αυτή θα αποβλέπει κυρίως στην επαφή των μαθητών με όλες τις τέχνες, στη γνώση της ιστορίας τους και των χαρακτηριστικών τους.
- Το σχολείο ακόμη μπορεί να ενισχύσει την προσπάθειά του να μυήσει τους νέους στην τέχνη με τη συχνότερη και πιο εμπειριστατωμένη επαφή τους με τον κόσμο του Ωραίου και συγκεκριμένα με τους δημιουργούς όλων των μορφών της τέχνης (πρόσκληση ανθρώπων της τέχνης).
- Επίσης, κάθε σχολείο να αναλάβει τη φροντίδα και την επιμέλεια ενός χώρου ή ενός οργανισμού πολιτισμού της περιοχής του, ώστε ο μαθητής να έχει αμεσότερη και πρακτικότερη επαφή με τα έργα της τέχνης.
- Επιπλέον, η αισθητική παιδεία του σχολείου πρέπει να προχωρήσει βαθύτερα και να φτάσει και στην παραγωγή έντεχνου μαθητικού υλικού οδηγώντας τους μαθητές στην αίθουσα του θεάτρου, στην αίθουσα της φωτογραφίας, στην αίθουσα της μουσικής.
- Συνδυαστική διδασκαλία βασικών σχολικών μαθημάτων με την τέχνη, όπως διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας με παράλληλη επίσκεψη σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, διδασκαλία αρχαίας ελληνικής γλώσσας (τραγωδία) με συμμετοχή των μαθητών σε θεατρικές παραστάσεις (δραματοποίηση και βιωματική μάθηση).

Επίλογος

Συνοψίζοντας, σε μια εποχή έντονου ανταγωνισμού, στυγνού ορθολογισμού και απαξίωσης προτύπων και ιδανικών, το σχολείο καλείται να υλοποιήσει το δύσκολο έργο επανασύνδεσης του ανθρώπου με το συναίσθημα, με την τέχνη. Έργο δύσκολο, μα αναγκαίο για την πρόοδο του πολιτισμού. Γιατί πολιτισμός δεν είναι μόνο η εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας ερήμην ή και σε βάρος του ανθρώπου και της ηθικής του τελείωσης.

Σας ευχαριστώ

Β. Λογοτεχνικό Κείμενο

1^η Δραστηριότητα

B1.

Η Alda Merini στο εξεταζόμενο ποίημα καταγράφει τις προσδοκίες που έχει από την ποίηση. Αρχικά, τονίζει ότι τα υλικά αγαθά και ο πλούτος δεν την απασχολούν («δεν έχω ανάγκη από χρήματα»), για να ακολουθήσει η καταγραφή των αναγκών που ευελπιστεί να καλυφθούν από την ποίηση. Δηλώνει, δηλαδή, η ποιήτρια

ότι από την ποίηση προσδοκά τη συναισθηματική κάλυψη («έχω ανάγκη από αισθήματα»), την αισθητική απόλαυση και την πνευματική ανάταση («από λέξεις... που τα λένε σκέψεις»), τη συντροφικότητα («από ρόδα που τα λένε παρουσίες, από άστρα που ψιθυρίζουν στο αυτί των εραστών»), την ευτυχία («από τραγούδια... να χορεύουν») και τέλος την καλλιέργεια ευαισθησιών («που ξυπνά τις... χρώματα»). Η ποιήτρια ουσιαστικά αναζητά από την ποίηση την απελευθέρωση από την πραγματικότητα και τη βίωση ενός ονειρικού κόσμου.

2^η Δραστηριότητα

B2.

- α. «που κατοικούν τα δέντρα»
«που κάνουν τ' αγάλματα να χορεύουν»
«από άστρα που ψιθυρίζουν»

Με την προσωποποίηση αποδίδονται ανθρώπινες ιδιότητες όπως ικανότητες, συνήθειες και συναισθήματα σε άψυχα όντα, αφηρημένες έννοιες και ιδέες. Στα επιλεγμένα χωρία η ποιήτρια Alda Merini καταφεύγει στη χρήση προσωποποιήσεων, για να αποδώσει με λυρικό, ζωντανό, άμεσο και παραστατικό τρόπο τις προσδοκίες της από την ποίηση.

β. Η Ιταλίδα ποιήτρια Alda Merini χρησιμοποιεί την επανάληψη της φράσης «έχω ανάγκη» δύο φορές στο ποίημα στους στίχους 2 και 9. Μάλιστα χρησιμοποιεί τη φράση «έχω ανάγκη» με αποφατική διατύπωση στον πρώτο στίχο του ποιήματος δημιουργώντας και το σχήμα άρσης- θέσης. Δηλώνει, δηλαδή, η ποιήτρια ρητά ότι από την ποίηση δεν προσδοκά να αποκτήσει πλούτο και να ικανοποιήσει τις υλικές της ανάγκες. Αντίθετα, περιμένει από την ποίηση άυλα, πνευματικά οφέλη και τη βίωση ουσιαστικών συναισθημάτων.

Η επανάληψη της φράση «έχω ανάγκη» επιλέγεται από την ποιήτρια για να αποδώσει με emphaticό τρόπο αυτά που επιδιώκει να αποκομίσει από την ποίηση. Επιπλέον, η ποιήτρια μετέρχεται αυτό το σχήμα, για να εξασφαλίσει τη συνοχή του ποιήματος. Τέλος, με δεδομένο ότι η φράση «έχω ανάγκη» και τις δύο φορές που επαναλαμβάνεται εξαρτά τις υπόλοιπες προτάσεις αποδεικνύει ότι η κάλυψη εσωτερικών αναγκών που προσδοκά η ποιήτρια από την ποίηση διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στη ζωή της.

3^η Δραστηριότητα

B3.

Πρόλογος

«Η ζωή ο θάνατος και αναμεσίς η Τέχνη», είχε γράψει ο σπουδαίος ποιητής Νίκος Εγγονόπουλος, για να δηλώσει την τεράστια αξία της τέχνης στη ζωή του ανθρώπου. Πολλά είδη τέχνης υπάρχουν (η ζωγραφική, η γλυπτική, η μουσική, η λογοτεχνία, το θέατρο, ο κινηματογράφος) και η επαφή με αυτήν μπορεί να γίνει είτε με τη μορφή ενεργητικής δημιουργίας, είτε με τη μορφή απόλαυσης καλλιτεχνικών έργων.

Η τέχνη

- Εμπνέει, ανακουφίζει κι εξυψώνει τον καθημερινό βίο .
- Αποτελεί καταφύγιο από το άγχος της σύγχρονης ζωής.
- Λειτουργεί ως μέσο εκτόνωσης και αποφόρτισης από την έντονη καθημερινότητα.
- Συμβάλλει στην ψυχική και πνευματική ισορροπία του ανθρώπου.
- Διευρύνει τον πνευματικό ορίζοντα του ανθρώπου.

- Καλλιεργεί στην ψυχή του ανθρώπου την ιδέα του ωραίου και του καλού.
- Ευαισθητοποιεί για σοβαρά προβλήματα κι αφυπνίζει τις συνειδήσεις.
- Είναι μια οικουμενική γλώσσα που ενώνει τους ανθρώπους.

Επίλογος

Η τέχνη, λοιπόν, επιδρά ποικιλοτρόπως και ασκεί ευεργετική δράση σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης υπόστασης. Προσφέρει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να εξελιχθεί και να προοδεύσει σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο.

ΟΡΟΣΗΜΟ